

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1546. usque ad annum 1549

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1770

VD18 90118529

§. 115. De intentione Ministri.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66608](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66608)

Sæcul. XVI. affirmassent, *cuique Pastori esse potestatem*
A.C. 1547 *pro arbitrio formas Sacramentorum augere,*
abbreviare, aut immutare, hinc Theolo-
 gi circa Sacramentorum formas distin-
 ctionem esse adhibendam censuerunt,
 eoquod hæc vox *Forma* duplicem sen-
 sum admitteret: ex his unus est, quo
 denotantur *verba essentialia Sacramenti.* se-
 cundum quod dicitur, *omnia Sacramenta*
habere materiam suam, elementum sensui ex-
positum, & formam, verbum: alter vero
 est, quo *formæ* appellatione intelligitur tota
 formula, aut ritus administrandi, qui mul-
 ta non necessaria, ad decorem tantum adhi-
 bita complectitur: Unde duos Canones con-
 texendos suadebant, quorum priore hære-
 seos damnandus esset ille, qui asserit formam
 posse mutari, quando a Christo sit instituta,
 juxta alterum vero sensum, etsi res acciden-
 tales mutationem possint admittere: ubi ta-
 men ritus aliquis auctoritate publica est in-
 troducdus, aut usu communi receptus, &
 confirmatus, non est penes unumquemque
 illum immutare.

§. CXV.

De intentione Ministri.

Pallav. l. 9.
c. 6. n. 1. &
seq. **A**rticulus decimus tertius de intentio-
 ne Ministri majori solertia, quam
 ceteri ob Ambrosii Catharini Minoren-
 sis Episcopi opinionem fuit agitatus; non
 enim

enim fas erat discedere ab auctoritate ^{Sæcul. XVI.}
 Concilii Florentini, quod Ministri in- ^{A.C. 1547.}
 tentionem esse necessariam disertis ver-
 bis definierat: ex altera vero parte cu-
 jusmodi intentio requireretur, non ita
 expedita erat explicatio, cum duo in-
 tentionum genera dentur, quarum una
 dicitur *actualis*, qua *actu* aliquid volu-
 mus, & actu desuper reflectimus: al-
 tera vero appellatur *virtualis*, estque il-
 la, qua Minister agit ex intentione actu
 habita, nec per actum contrarium in-
 interrupta, quamvis Sacramentum con-
 ferre actu non cogitet. Denique tertia
 vocatur *habitualis*, quæ nihil aliud est,
 quam facilitas conferendi Sacramenta,
 quia ea aliquis jam sæpius administra-
 vit, quin ad id, quod agit, se reflectat.
 Quænam igitur ex hisce tribus necessa-
 ria foret, diu disceptatum; censebant e-
 nim omnes, quod habitualis non sufficiat,
 quia per illam, nec quædam advertentia,
 nec deliberatio intervenit, atque in homi-
 ne etiam dormiente, ebrio, ac insano,
 qui tamen nec deliberare, nec se refle-
 ctere valet, reperiri potest. Porro opti-
 mam quidem asserebant intentionem a-
 ctualem, nilque a Ministris omittendum,
 ut illam præmittant, eam tamen ad
 Sacramentorum valorem haud necessa-
 riam existimabant, eo quod D. Thomas ^{D. Th. 3. p. 9.}
 tradat, *quod hoc non sit totaliter positum* ^{64. art. 8. ad}

P 5

in 3.

Sæc. XVI.
A.C. 1547.

in hominis potestate, cum homo vult multum intendere, incipit alia cogitare, secundum illud Psalmi 39. Cor meum dereliquit me. Denique virtualis sufficere censetur, cum proprie actualis videatur esse intentio, quæ Sacramentorum administrationem præcessit, & adhuc dum in Ministro perseverat eo momento, quo confert Sacramentum, cum per actionem contrariam non sit revocata.

Nihilominus communis erat solutio, quod in administratione Sacramentorum adhibeatur intentio faciendi id, quod facit Ecclesia, seu materiam formæ applicandi, hancque cum illa unendi.

§. CXVI.

*Catharini sententia de intentione
Ministri.*

Hoc autem modo Ambrosius Catharinus hanc intentionem explicavit: *Lutheranorum, inquebat ipse, non admodum interest, an vera Sacramenta percipiant, cum nullam aliam virtutem iis adscribant, quam excitandi fidem, quæ alia quoque ratione posset excitari: quinimo afferunt, Sacramenta non esse necessaria, neque concedunt, malitiam impii Ministri posse nocere, quando illi animus non est Sacramentum*